

**Beleving en gedrag van 12 t/m 16-jarigen
rondom vpen**
Onderzoeksrapport

M250225

Giovanni Giaquinto
Talia Cohen Rodrigues

9-5-2025

g.giaquinto@motivaction.nl
t.cohenrodrigues@motivaction.nl

Inhoud

Achtergrond en doelstelling	p. 3
Methode en opzet	p. 4
Samenvatting van de resultaten	p. 5
Resultaten	p. 6

Achtergrond en doelstelling

In opdracht van het ministerie van VWS heeft Motivaction een onderzoek uitgevoerd naar het vape-gedrag en de houding over vaperen onder 12 t/m 16 jarigen in Nederland en hun ouders.

Achtergrond

Sinds enkele jaren is er een alarmerende toename van het aantal vaperende jongeren in Nederland. Om de omvang van het probleem en de schadelijke gevolgen van vaperen beter in kaart te brengen, heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport opdracht gegeven een onderzoek uit te voeren onder ouders van kinderen van 12 tot en met 16 jaar en kinderen van 12 tot en met 16 jaar. Het onderzoek is onderdeel van de voorlichtingscampagne 'Nee tegen vaperen', dat als doel heeft ouders te stimuleren om met hun kind te praten over de schadelijke gevolgen van vaperen en te voorkomen dat hun kind begint met vaperen.

Doelstelling

Inzicht krijgen in de beleving en het gedrag op het gebied van vaperen bij kinderen uit de leeftijdsgroep van 12 t/m 16 jarigen en hun ouders.

Methode en opzet

Doelgroep, steekproef en representativiteit

Het kwantitatieve onderzoek is online uitgevoerd onder het ISO-20252:2019-gecertificeerde panel van Motivaction: Stempunt en een ISO-gecertificeerd partner-panel.

Voor het onderzoek is een steekproef getrokken van ouders van kinderen van 12 t/m 16 jaar en hun kinderen van 12 t/m 16 jaar. Ouders ontvingen naast een uitnodiging voor deelname aan het onderzoek ook informatie over het onderwerp én het doel van het onderzoek. Vervolgens werd hen om toestemming gevraagd om hun kinderen te benaderen voor dit onderzoek. Met instemming van de ouders ontvingen de kinderen vervolgens een uitnodiging op hun eigen mailadres voor deelname aan het onderzoek. n=1.064 ouders en n=760 12 t/m 16 jarigen vulden de vragenlijst volledig in.

De steekproef is voor de ouders representatief op leeftijd, geslacht, opleiding, regio en leeftijd van het kind. Representativiteit is verkregen door

middel van RIM-weging. Gegevens vanuit eerdere representatieve onderzoeken uit het panel van Motivaction diende hiervoor als ijkbestand. Voor de kinderen is de steekproef representatief op leeftijd en geslacht, door middel van een RIM-weging. Een bestand uit Statline van het CBS diende hiervoor als ijkbestand.

Vragenlijst, dataverzameling en veldwerkperiode

De vragenlijst met 21 vragen is in samenwerking met HAGENS PR, DPC, Open Now en het ministerie van VWS opgesteld. Er is een selectievraag gesteld om ouders van kinderen met de juiste leeftijd te werven en selecteren. Ook voor kinderen is een selectievraag gesteld ter controle om kinderen met de juiste leeftijd te werven. Voor ouders die geen kinderen in de juiste leeftijdsrange (12 – 16) hadden én voor kinderen die niet de juiste leeftijd (12 -16) hadden, stopte de vragenlijst na de selectievragen. Het veldwerk is uitgevoerd tussen 10 en 21 april 2025.

Methode

Kwantitatief onderzoek
Online vragenlijst

Werving

Via het online panel van
Motivaction: Stempunt
en een gecertificeerd
partner-panel

Doelgroep & steekproef

Kinderen van 12 t/m 16
jaar, n=760
&
Ouders van 12 t/m 16-
jarigen, n=1.064

Veldwerkperiode

10 t/m 21 april
2025

Vragenlijst

21 vragen voor de
kinderen
21 vragen voor de ouders

Representativiteit

O.b.v. leeftijd,
geslacht, opleiding,
regio en leeftijd van het
kind

Leeswijzer voor de resultaten

Doelgroep

In dit rapport worden enkel de resultaten van de kinderen die deelnamen aan het onderzoek gerapporteerd. Voor de leesbaarheid van het rapport verwijzen we naar de doelgroep 12 t/m 16-jarigen als 'jongeren'.

Grafiektitels

Iedere grafiek toont een 'n': het ongewogen aantal respondenten waarop de resultaten in de grafiek betrekking hebben. Daarnaast staat bij elke grafiek een 'basis'. De basis beschrijft welke deel van de respondenten de vraag heeft beantwoord.

Percentages

De grafieken in dit rapport tonen de gewogen percentages.

Sommige opgetelde percentages in de tekst komen net niet overeen met de percentages in de grafiek (verschil van -1% / 1%). Dit komt door afrondingsverschillen.

Bij sommige grafieken telt het totaal niet op tot 100%. Dit kan komen door afrondingsverschillen of doordat er sprake is van een vraag waarbij men meerdere antwoorden mocht aanvinken.

Absolute aantallen

Bij sommige grafieken worden in plaats van percentages absolute aantallen getoond. We hebben hiervoor gekozen omdat sommige vragen enkel door een klein aantal respondenten ($n < 80$) is beantwoord, waardoor de gevonden resultaten niet te generaliseren zijn naar de totale populatie. De resultaten geven alleen een beeld van de houding en het gedrag van de jongeren binnen de huidige steekproef.

Top 2

Naast sommige grafieken staat ook een top 2. Dit is het optelde percentage van de twee hoogste/meest positieve antwoordcategorieën (bv. eens + zeer eens).

Samenvatting van de resultaten

- Een kwart (26%) van de jongeren heeft al eens gevapet. Dat zijn vooral kinderen die het wel eens (een paar keer) geprobeerd hebben, maar nu niet meer vaperen. Van de 12-jarigen heeft bijna 1 op de 10 (7%) al eens gevapet, 3% van de 12-jarigen geeft aan vaperen weleens te willen proberen.
- Een op de drie (31%) jongeren die wel eens een vape gebruikt(e) doet of deed dit dagelijks. Onder de meisjes die vape(te)n gebruikte dit vaker dagelijks (43%) dan onder de jongens die vape(te)n (18%).
- Een op de zes (16%) jongeren voelt zich soms onder druk gezet om te vaperen en één op de zeven (14%) jongeren vindt het moeilijk om nee te zeggen als hen een trekje van een vape wordt aangeboden.
- Zeven op de tien (71%) jongeren geven aan dat hun vrienden wel eens vaperen. De helft (50%) van de jongeren geeft aan dat een paar van hun vrienden vaperen, maar één op de vijf (22%) jongeren geeft aan dat de helft of meer van hun vrienden wel eens vaperen.
- Iets minder dan de helft van de vaperende jongeren in dit onderzoek (8 van de 20) zeggen verslaafd te zijn aan vaperen. 3 van de 20 vaperende jongeren geven aan niet te weten of zij wel of niet verslaafd zijn aan vaperen.**
- Een kwart van de vaperende jongeren in dit onderzoek (5 van de 20) zegt niet makkelijk te kunnen stoppen met vaperen als zij dat zouden willen. 3 van de 20 vaperende jongeren in dit onderzoek weten niet of zij makkelijk zouden kunnen stoppen.**
- De meeste vaperende jongeren in dit onderzoek (12 van de 20) hebben geen uitgesproken mening over of zij willen stoppen met vaperen, 4 van de 20 vaperende jongeren in dit onderzoek zouden wel willen stoppen met vaperen.**
- Een derde van de vaperende jongeren in dit onderzoek (7 van de 20) denkt in de toekomst te blijven vaperen.**
- Een derde (34%) van de jongeren die nog nooit gevapet heeft, denkt dat zij het moeilijk zouden vinden om te stoppen met vaperen. Van de jongeren die gestopt zijn met vaperen zeggen drie op de vijf (61%*) dat zij het moeilijk vonden om te stoppen met vaperen.

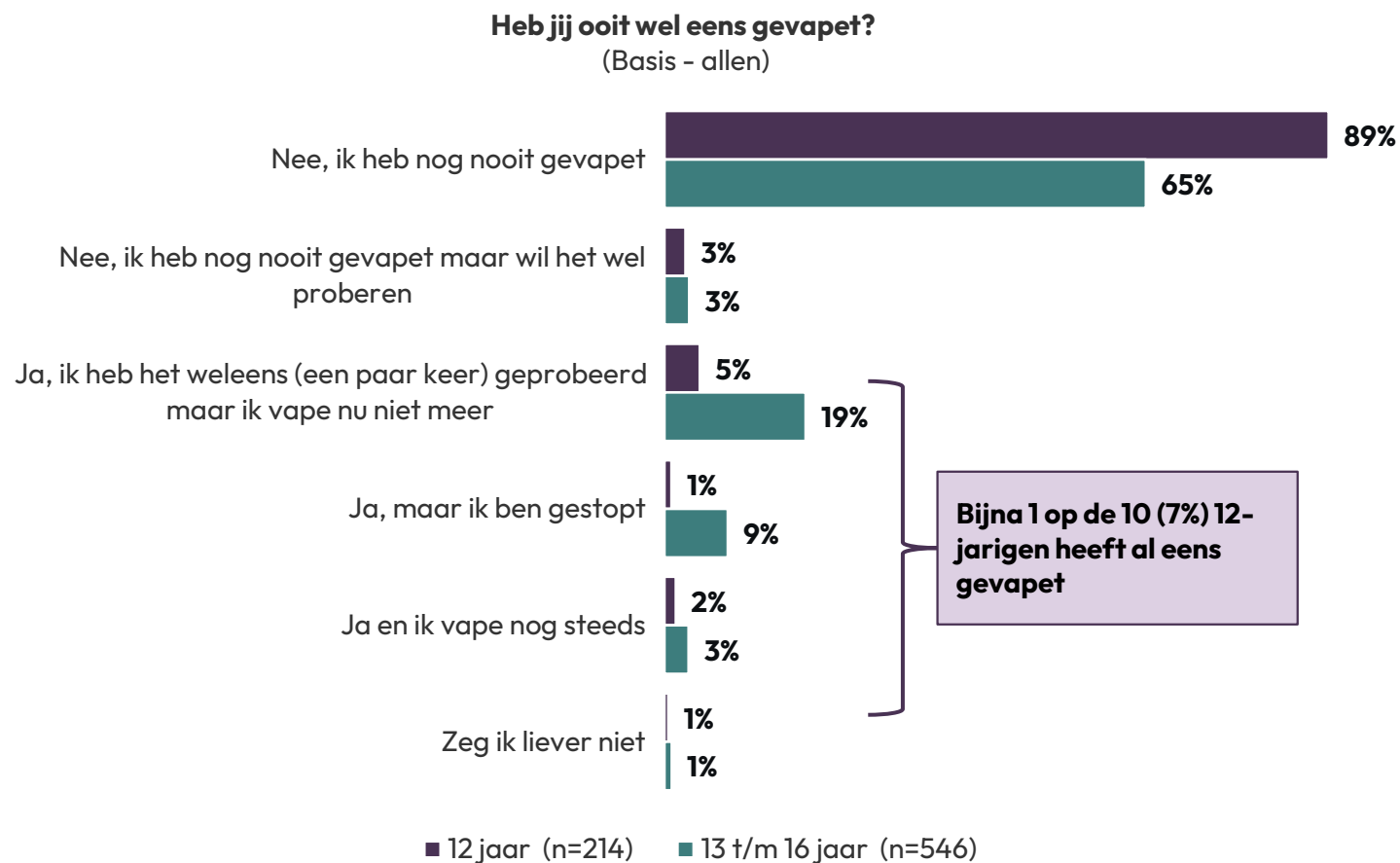
*deze resultaten zijn indicatief i.v.m. de lage n (n<100)

**deze resultaten zijn niet te generaliseren naar de totale populatie door de lage n (n<80). Ze geven alleen een beeld van de resultaten binnen de huidige steekproef

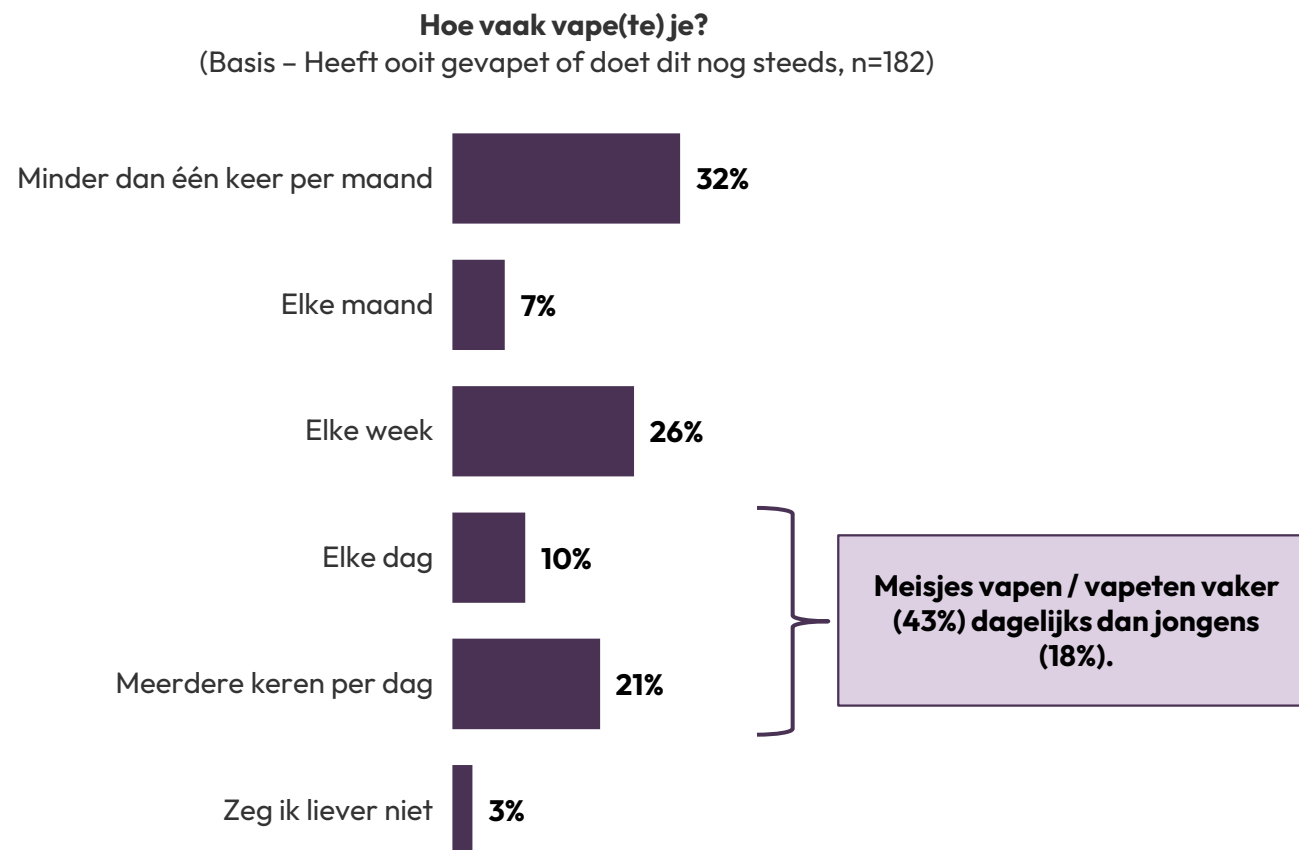
Resultaten

Een kwart (26%) van de jongeren heeft al eens gevapet

[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

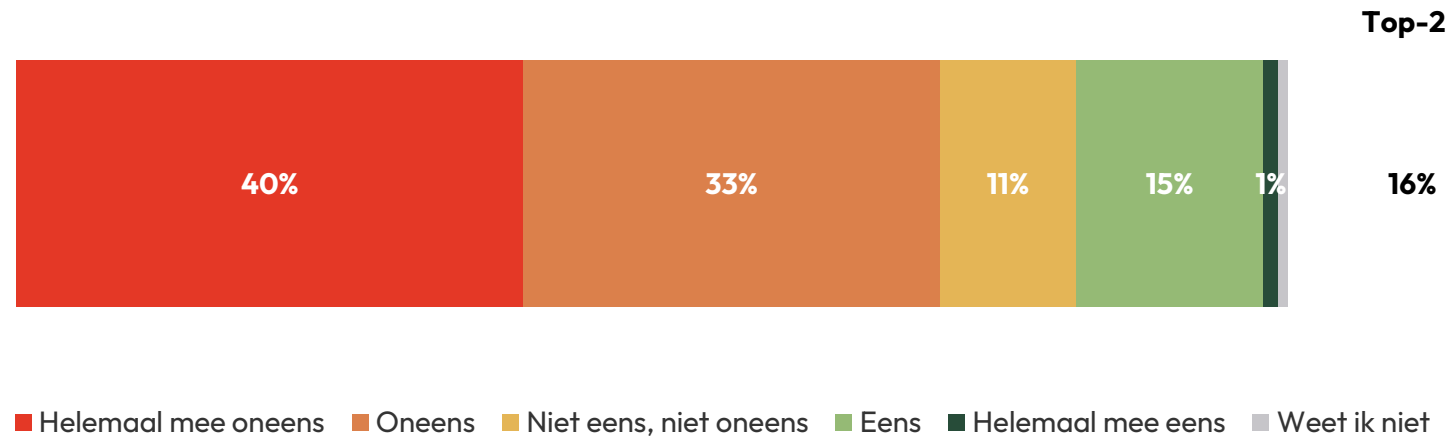
Bijna één op de drie (31%) vappende jongeren doet of deed dit dagelijks

[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

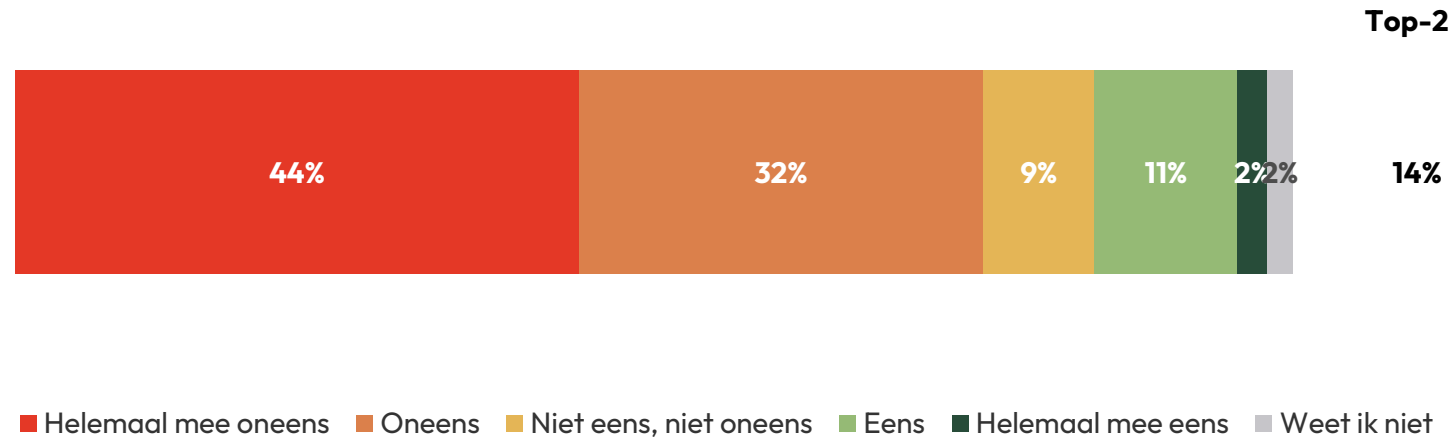
Eén op de zes (16%) jongeren voelt zich soms onder druk gezet om te vaperen

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?
Ik voel me soms onder druk gezet om (weer) te (beginnen met) vaperen
(Basis - allen, n=760)

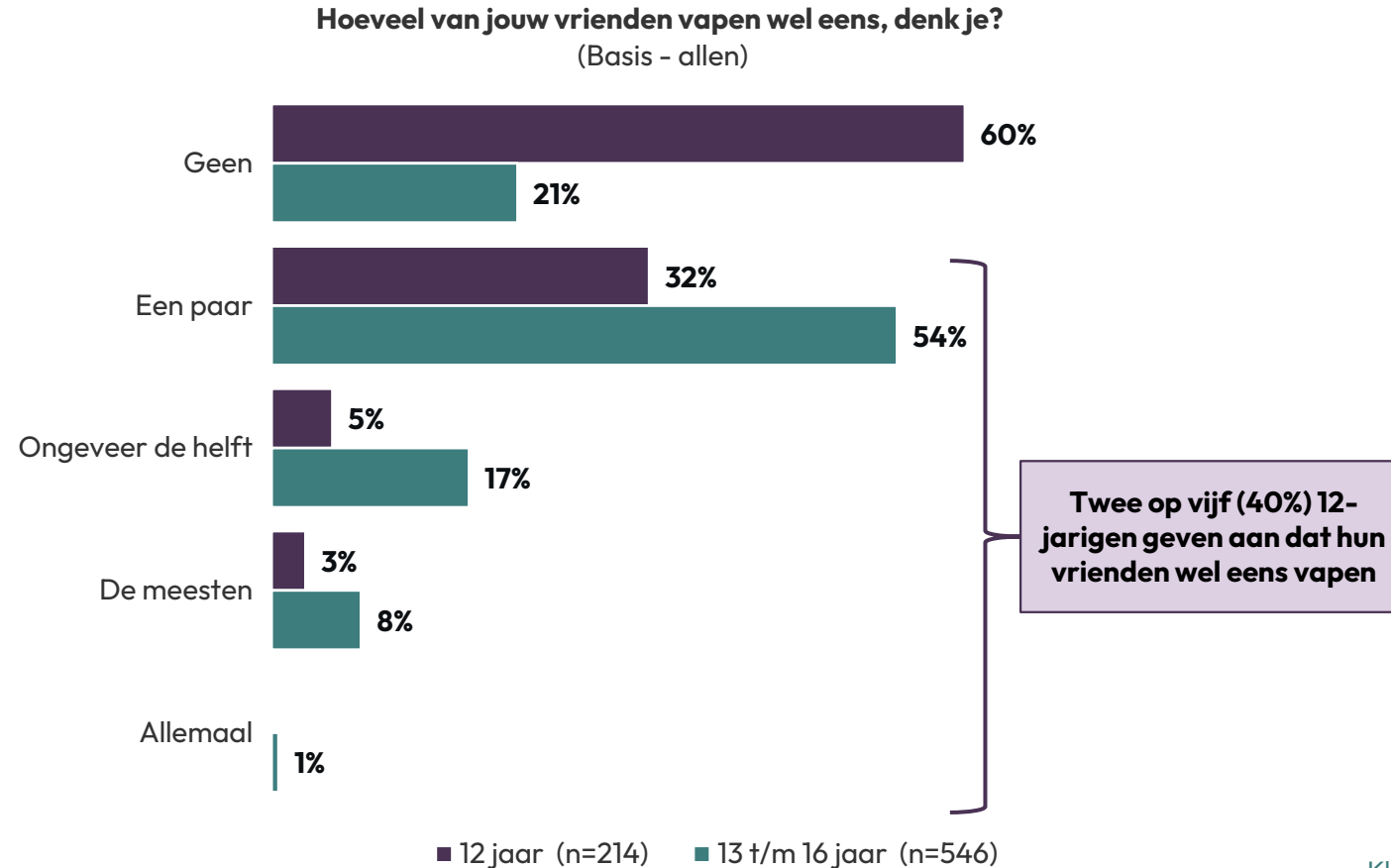

Eén op de zeven (14%) jongeren vindt het moeilijk om nee te zeggen als hen een trekje van een vape wordt aangeboden

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?
Ik vind het moeilijk om 'nee' te zeggen als iemand mij een trekje van een vape aanbiedt
(Basis - allen, n=760)

Zeven op de tien (71%) van de jongeren geven aan dat hun vrienden wel eens vaperen, één op de vijf (22%) geeft aan dat de helft of meer van hun vrienden wel eens vaperen

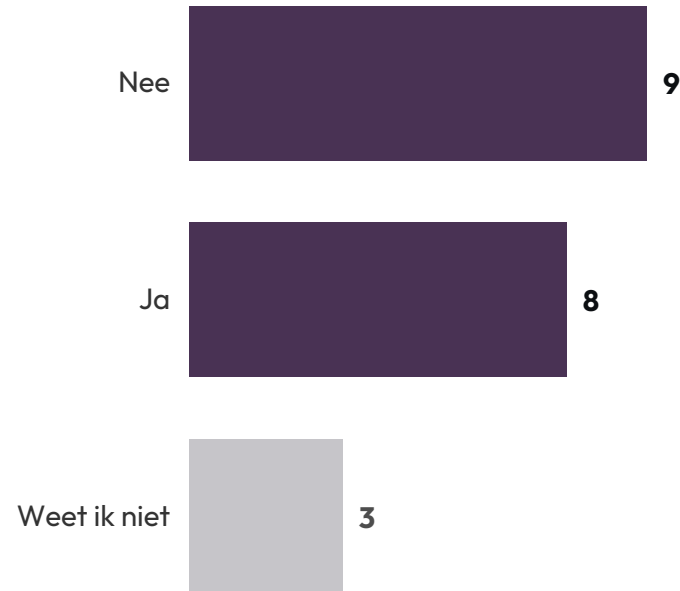

[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Iets minder dan de helft van de vappende jongeren in dit onderzoek zegt verslaafd te zijn aan vaperen

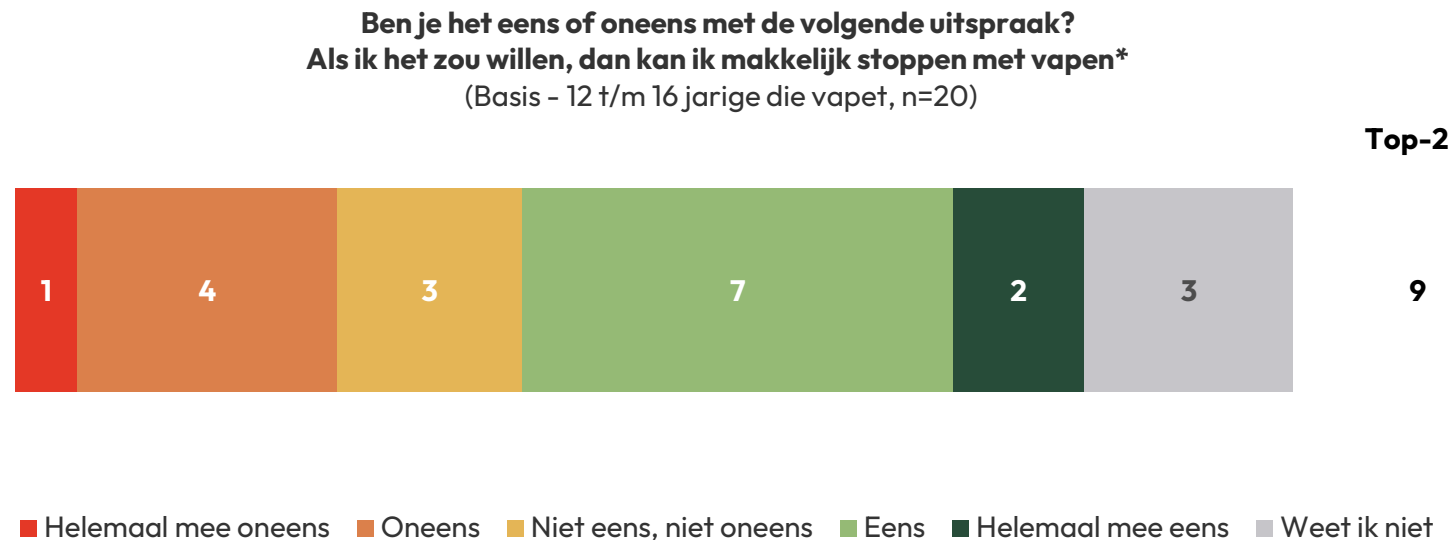
Denk jij dat je verslaafd bent aan vaperen?*

(Basis – 12 t/m 16 jarige die vaperen, n=20)

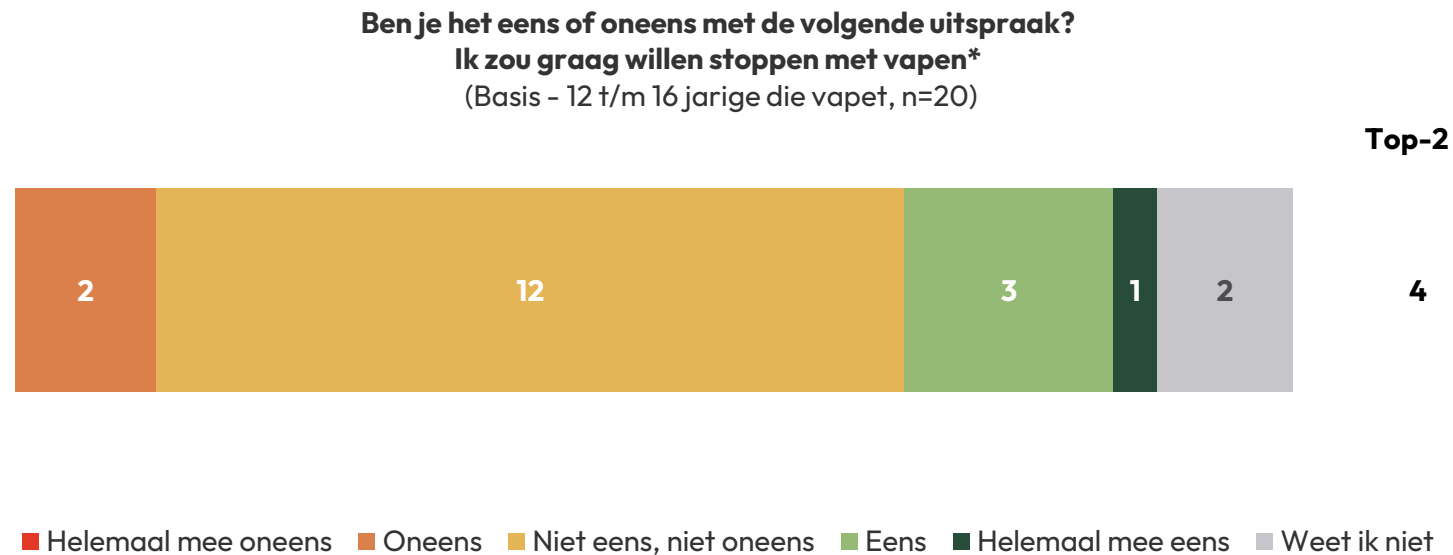
*deze resultaten zijn niet te generaliseren naar de totale populatie door de lage n (n<80). Ze geven alleen een beeld van de resultaten binnen de huidige steekproef. In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

Een kwart van de vapende jongeren in dit onderzoek zegt niet makkelijk te kunnen stoppen met vaperen als zij dat zouden willen

*deze resultaten zijn niet te generaliseren naar de totale populatie door de lage n (n<80). Ze geven alleen een beeld van de resultaten binnen de huidige steekproef. In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

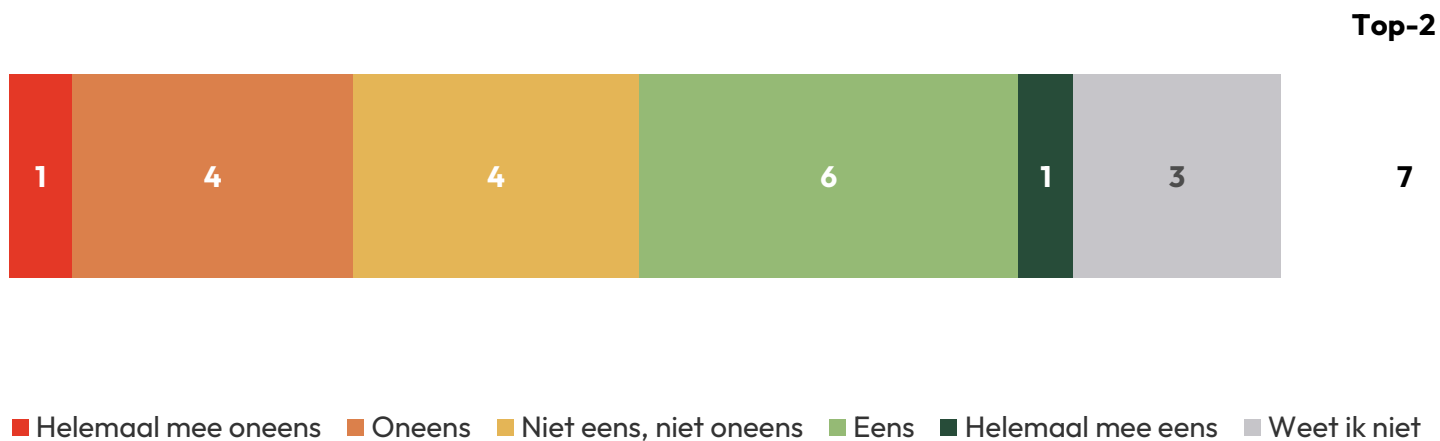
De meeste vapende jongeren in dit onderzoek hebben geen uitgesproken mening over of zij willen stoppen met vaper, vier van de vapenden jongeren in dit onderzoek zouden wel willen stoppen met vaper

*deze resultaten zijn niet te generaliseren naar de totale populatie door de lage n (n<80). Ze geven alleen een beeld van de resultaten binnen de huidige steekproef. In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

Een op de drie vappende jongeren in dit onderzoek denkt in de toekomst te blijven vaperen

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?
Ik denk dat ik in de toekomst blijf vaperen*
(Basis – 12 t/m 16 jarige die vaperen, n=20)

*deze resultaten zijn niet te generaliseren naar de totale populatie door de lage n (n<80). Ze geven alleen een beeld van de resultaten binnen de huidige steekproef. In de grafiek tonen we de absolute aantallen i.v.m. de lage n (n=20)

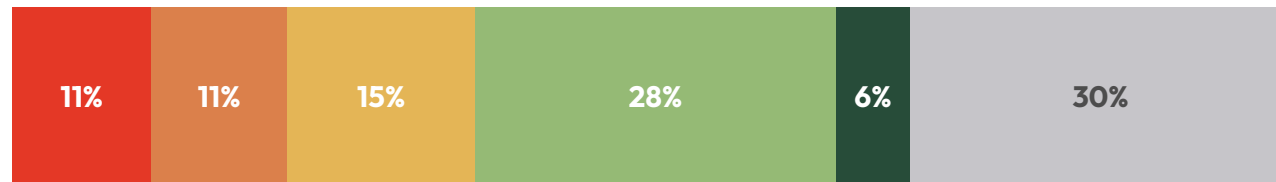
Een derde (34%) van de jongeren die nog nooit vapeden, denkt dat zij het moeilijk zouden vinden om te stoppen met vapeden

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?

Ik denk dat ik het moeilijk zou vinden om te stoppen met vapeden*

(Basis – 12 t/m 16-jarigen die nog nooit vapeden, n=685)

Top-2

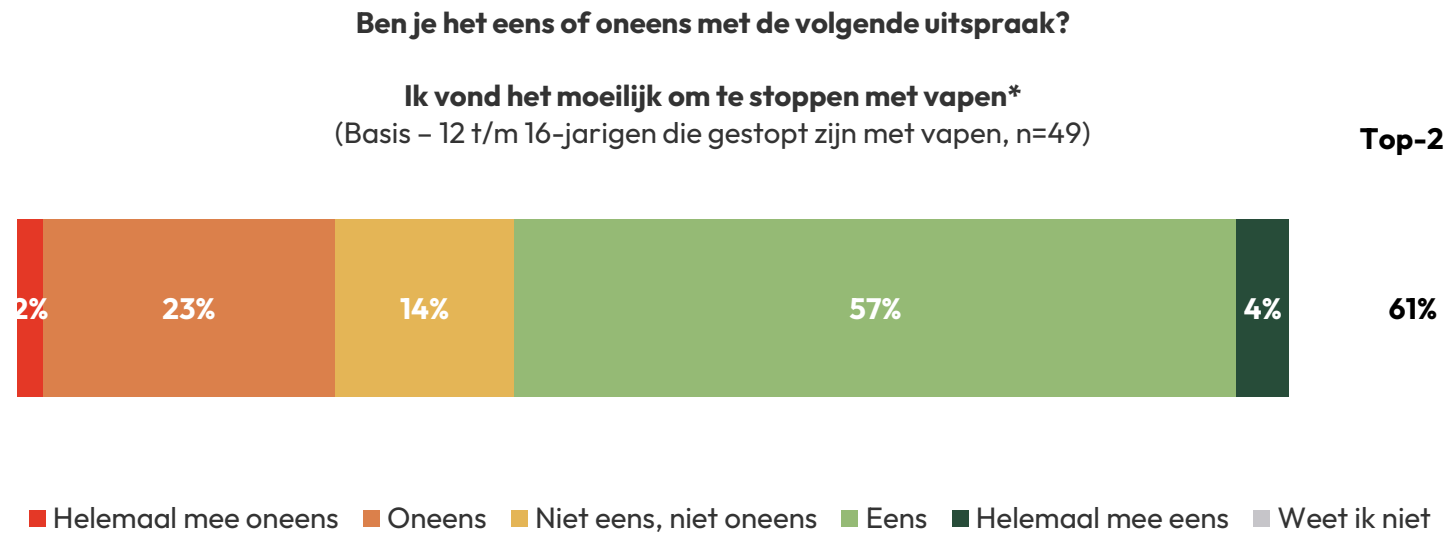

34%

■ Helemaal mee oneens ■ Oneens ■ Niet eens, niet oneens ■ Eens ■ Helemaal mee eens ■ Weet ik niet

[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Drie op de vijf (61%) jongeren die gestopt zijn met vaperen vonden het moeilijk om te stoppen met vaperen

*de resultaten op deze pagina zijn indicatief i.v.m de lage n (n<100)

[Klik hier om naar de tabellen te gaan](#)

Bijlagen

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor of jongeren ooit wel eens gevapet hebben

Heb jij ooit wel eens gevapet? (Basis - allen)	12 jaar (n=214)	13 t/m 16 jaar (n=546)
Nee, ik heb nog nooit gevapet	89%	65%
Nee, ik heb nog nooit gevapet maar wil het wel proberen	3%	3%
Ja, ik heb het weleens (een paar keer) geprobeerd maar ik vape nu niet meer	5%	19%
Ja, maar ik ben gestopt	1%	9%
Ja en ik vape nog steeds	2%	3%
Zeg ik liever niet	1%	1%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdtekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor hoe vaak jongeren vaperen of vaperen

Hoe vaak vaperen (je)? (Basis - Heeft ooit gevaperd of doet dit nog steeds, n=182)	Totaal
Minder dan één keer per maand	32%
Elke maand	7%
Elke week	26%
Elke dag	10%
Meerdere keren per dag	21%
Zeg ik liever niet	3%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabel voor hoeveel van de vrienden van de jongeren volgens hun wel eens vaperen

Hoeveel van jouw vrienden vaperen wel eens, denk je? (Basis - allen)	12 jaar (n=214)	13 t/m 16 jaar (n=546)
Geen	60%	21%
Een paar	32%	54%
Ongeveer de helft	5%	17%
De meesten	3%	8%
Allemaal	0%	1%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdtekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor de mate waarin niet vappende jongeren het moeilijk zouden vinden om te stoppen met vaperen

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal mee eens	Weet ik niet
Ik denk dat ik het moeilijk zou vinden om te stoppen met vaperen (heeft nooit gevaperd, n=685)	11%	11%	15%	28%	6%	30%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

Bijlage | Toegankelijkheidstabellen voor de mate waarin jongeren die gestopt zijn met vaperen het moeilijk vonden om te stoppen met vaperen

Ben je het eens of oneens met de volgende uitspraak?	Helemaal mee oneens	Oneens	Niet eens, niet oneens	Eens	Helemaal mee eens	Weet ik niet
Ik vond het moeilijk om te stoppen met vaperen (is gestopt, n=49)	2%	23%	14%	57%	4%	0%

[Gebruik deze link om terug naar de hoofdttekst te gaan](#)

A green rectangular area on the left side of the slide, containing a white fingerprint pattern that curves and flows downwards.

Wij verminderen onze footprint

Motivaction gebruikt uitsluitend papier met een FSC-label

Motivaction gebruikt energiezuinige auto's

Motivaction gebruikt groene stroom

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage – anders dan integrale publicatie – is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International bv

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

Pers- en publicatiebeleid

Het vermelden van de naam van Motivaction in persberichten en/of andere publicaties over door Motivaction uitgevoerd onderzoek is gebonden aan een aantal voorwaarden, zoals vastgelegd in ons [Pers- en publicatiebeleid](#).

**meer zien
meer weten
meer betekenen**

motivaction
insights and strategy

Motivaction International bv

Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

020 589 83 83

info@motivaction.nl
www.motivaction.nl